

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: اوچنچی جلد

نومرو: ۳۲

۵ آغستوس ۳۳۸

روحيات

رومك يك بر كيرلر منه

- * اصلدن اك عروم دها تجارت دهاسيدر .
- * نه پاشامه سنى ، نه ده توله سنى بيلمه ملك قادار فلاكت يوقدر .
- * سياست و طميرورلكه نامى دكل برديليدر .
- * عرف و اخلاقك بوزولمى زمانلرده طالع جراتكارلرله شارلاناتلرله توجه ايدر .
- * توركارك « شيطان » ي « پاشا » ي بوزاند .
- * سياستده منفعت حياتدن جوق بهاليدر .
- * جانبارى پاديران طمع ابدىلى شيله اهميتندن زياده احتراضلرله شديتدر .

بزارق بويله ايريز بوش ، كوزلرمن حسرتله ،
روحلرمن نكبت و قهرله دولوى قالاچنز . . .
او حالده دشمنى ازمكه محكوس ! . . . وملك
اوتهمسند دوراميز ، وملك ايجنده بولوناچنز ،
اوراده پاشاياچنز . . . بونك ايجون نه عزيمز اكسيك ،
نهده ايمانز . . .
بوعزيمك ، بو ايمانك نه اولدينى صصت باشادن ،
عجدهكه قدر هر تورك چوجونى صوك دو كوشمده
بياه كوستيردى .
بوكون بوكيله ، وملك آجيسى و حسرتيله يانان
ملك كچه سى و كوندوزى آرتق يكرى دوت ساعت
دكلدر . ساعتى يالكز بردر ، اوده جبهدر . كوفى
وكچه سى اوساعت بيلدردر . او ، يات ديدكى زمان
ياتار ، او قاق ديدكى زمان قالدنار ، اونك ايجون
چالشيير ، صوك قاغيسى ، صوك داواري ، صوك
مناكى يالكز اونك ايجوندردر . . . هيز و ملكنيز ،
ناكه وطن هيزك اولون ! . . . دون كنديسنه
ملت طرفندن باش قومانداننى و يريلن مصطفى كال
يوكون هر زماندن زياده تورك عزيمى ، تورك ايمانى
شتمسند طوبلاور . او ، ملنه خادمدر ، ملتده
اونك خدمتدهدر . او بزدر ، بز اوزر . او ملنى ،
ملتده اونى چناق قلعه كونلردن ، ارضروم ،
سيواس و انقره كونلردن طانيور . هيز بر بولى
كورويورز . هيز بر قابه ي دوشونبورز : بره قدر
جدال . . . بر بوزنده برنك توركده قالمه هيزك
جسد اوستنده اونك وطن باراغى هواده طوماسى
و « مستقم » ديه باغيرماسى هيزك سسنى و هيزك
آرؤوسنى دنياه ديوراجقدردر . . . دنيا بوتورك سسند ،
بو تورك سوزينه محقق قولاق آساجقدردر . بز بيوك
كونلردن ، بيوك خارقه لردن قالمه برملر . . . بره قدر
صوبيز اولمادىمى كوسترن ، دوندن يارينه ،
حيات بهاستنده اولسه ، هر مستقى آتيلان توركارز .
مصطفى كالندن كويل عديشه قدر يالكز بوزر :
عزم و ايمان !
روشن اشرف

- * رۇيا ، كبرى آرزولرله سرايدردر .
- * ادبيات يك اخلاص دكل آتما ! فقط بزدن اخلاقىز دكل ! . . .

- * شاعر طبيعتك ، منفذ جميتك اولاديدر .
- * ترقى ، جهدلرمن استقامتدهدر .

- * وطميرورلك كوكل و اونور برلكيله دوغار ، فداكارلرله ياشار ، فضيلتسزلكه تولور .

- * ميراث دهام بابادن دكل عائله دن كان بر اسادقدر .

- * توركلر خلوص قلبلرينه « حضر » ديمشلدردر .

- * بعض مانلر فداكارلى ايدم بيلر فقط اطاعت ايتز .

- * خصمك قهرمانى تقديرى اورلو زائل اولدندن صوكرا باشلار .

- * بويوك شاعر يارحمانى قلمه ويا قهرمانى ديلمه كيتيرن بر ماشقدردر .

- * « وطنى اولوبده وطميرور اولمادىنه وطمسز قالب وطميرور اولق جوق دها شرفليدر .

- * انسانلر تضاد مجموعه سى اولدقلىرى بيلسه لر بر برلرله جوق دها اى كيتيرلردى .

- * برانسان قهرمانلرده اولدينى قادار آخلاقلردهده اشتهار ايدم بيلر !

- * قهرلك پيشيركن زكنيتلك شيشير بر .

- * فضيلتسز قالان ملترك تولىكدن باشقه حريترى بولدر .

- * هشقير كوكلده جسارت پاشاماز :

- * ملترك وطميرورلكدن دها مستحكم قلعه لرى آرتق قالمشدر .

- * شيعللك ، اسكى بر مدنك يكي بر مدننه اغيراندن دوغمشدر .

- * قهرمانلر دوشمادن زياده موسساتنه قارشى جسارت كوسترمليدردر .

- * عقل سلبيله جسارت ، وطميرورلكه حریت ائتلاف ايتزه استقلالده فيض اولماز .

- * ملتر قهرمانلده دوغار فضيلته بويور .

- * دارالفنون روحيات معلى مصطفى شكيب

اجتماعيات

تورك دولتك تكامل

۱

بوى

تورك جميتى ابتدا بر (بوى) دن هبارتدى .
(بوى عمود كاشغرى لغته كوره خلق معناسهدر)
بويك ريشنه (تودون) دنيليردى . صوكرا متعدد
بويلر برلشهرلك (ايل) ي وجوده كيتيردىلر .
(ايل) ك ريشنهده (يايغو) آدى و بريليردى .
داهاصوكرا معدد ايللرلك برلشمسندن بر (خاقانق)
وجوده كلدى . يايغولر بر (خاقان) تابع اولدولر .
بعضى زمانلردهده بوتون خاقانلر برلشهرلك نوركلر
مجموعى بر (ايلخانق) حانه كيتيردىلر . بو زمانلرده ،
خاقانلرده بر (ايلخان) ك واساللرى حكمنه كيتيردىلر .
تورك جميتك (بوى) شكافى بوناق ايجون
تاريخ بزه رهبرلك ايدم : بو خصوصده قومياته
(اتنوگرافيا) وسياحتنامه لرله مراجعت ايتمه سزلامدردر .
بعضى اسكى ايللر واردركه بوكون بويلر انحلال
ايتقدردر . انحلالدن دوغان بو بويلرى تدقيق يدرسهك ،
تكاملدن اولكى بويلر حقتدهده بر فكر ايدمىش
اولورز . مثلا خوارزم اولكسندكى توركلر ، بو
كون مستقل بويلر حالنده ياشيورلر . مثال اولدق
بونلردن (توك) بوى تدقيق ايدم :

توك بويده اوتكه خوارزم و ايران بويلرى
كى (طاقه) لردن ، طاقه ل (تيره) لردن مركيدردر .
توكيللرده حاكيت بوى مجلسنده ، ينى خلق مجلسندهدر .
هر فرد بو مجلسك اعضاسندردر . بومجلس ، ر خان
(ينى بر تودون) انتخاب ايدر . فقط ، خان ،
خاقى نمون ايدم سسسته استغافيه مجبوردر . خاك
معينه كنجلردن فرق بيكييت و بريلر . (نورفود آنا
كتابى كوسترييوركه اسكى اوغوزلردهده هر بوى
بكنك فرق يكيدي واردى) بونلر خاك اسرلر
انفاذ ايدمدرلر . فقط ، خاك مالى قوتى ، بناء عليه
خزينه سى يوقدر . خصوصى مقصدلر ايجون ، (اختيار)
ناميله بر خلق مجلى انتخاب اولورز ، اتفاق ، مصالحه
كى سياسى مقاللرده ايلللك وظيفه سنى بونلر
ياپارلر .

توكيللر اوچ نسمه آيريلشلدردر : (۱) توفتمشلك
مرو واحه سلك شرق قسمدهدرلر . (۲) اوتامشلك
غرب قسمده ساكندردر . (۳) بلكرله واحه ملك
شرق متياسند او طورودرلر . بو اوچ زمره ملك
اوجندهده آبرى آبرى يوكلرله ذكر ايتديكمز
تشكيلات موجوددر . بوندن بر مدت اول بوى
حكومتى سراى حكومته دوغرواستعاليه باشلادى :
ده بوراسيدن قيلميله قازايلش اوتى بر حكدارلرله
دوغرو بورودى . بويكى اداره طرزى (نوروردى
خان) آدى مشهور بر رئيس ايله باشلار . بوخان ،